

at man mener, at det tgl. Theaters Repertoire skulde lide Støde ved, at Andre spillede det Samme, saa kan jeg ikke forstaa det, thi der er jo ikke Tale om at tage nogen-somhelst Ret fra det tgl. Theater; det tgl. Theater skal jo have samme Ret som før, men ganske vist skulde Andre ogsaa kunne spille dem. Hvis nu det tgl. Theater havde Mangel paa Stykker, saa kunde jeg endda forstaa det, men der er tværtimod Balgets Forlegenhed, der er saa Meget, at de ikke vide, hvad de skulde spille og ikke orke at faae det spillet. Det tgl. Theater er stillet som en rig Mand, der har saa mange Lysthaver, Parker og Skove, at han alligevel ikke selv kan spadserere i dem allesammen, og i saa Fald synes han jo passende at kunne aabne sine Haver for Andre, der trænge til frisk Luft. — Hvad Skuespillernes Uddannelse dernæst angaar, saa vilde det kun have en gavnlig Betydning for det kongelige Theater, om dette Privilegium ophørte, thi det er dog klart, at naar det kongelige Theater for en stor Del maa rekrutere sig fra Sekondtheatrene, saa er det ubeløst, om disses Skuespillere ikke komme til at spille i den Art Stykker, som de senere kunne komme til at spille i paa det kongelige Theater, de ere altsaa henviste til at søge Uddannelse gennem lettere og daarlignere Stykker end dem, de senere skulde fortolke paa det kongelige Theater. Det er altsaa klart, at fra dette Punkt kan der ingen Indvending hentes. Jeg tror derfor, at dette Privilegium i dette Øieblik ikke er til Gavn for det kongelige Theater og til overordentlig Støde for hele den aandelige Udvikling herhjemme, endog helt bortset fra de enkelte specielle Theaterforhold. Det virker i Øieblikket som et aandeligt Stavnbaand paa dette Omraade. Hvis man tænker sig en saadan Bestemmelse som den, at Holbergs Komedier kun maatte findes i et Exemplar, og at dette skulde ligge paa det kongelige Bibliothek, og at man kun maatte læse det deroppe, medens der ellers ikke maatte findes noget andet Exemplar, og dette ene Exemplar ikke maatte findes i noget andet Hus, saa vilde man dog anse en saadan Bestemmelse for en Forbødelse mod Nationen, der dog maa have Adgang til disse Komedier, saa ofte det ønskes. Men ikke en Smule urimeligere er det i Virkeligheden, at man kun i et bestemt Hus maa spille Holberg, hvor man saa endda ikke spiller ham. Og naar man dernæst f. Ex. tager Dehleschlager, den anden Digter, hvorpaa hele vor dramatiske Bygning hviler, saa spilles han heller ikke. Jeg har ganske vist set, at

det paatænkes i denne Saison at spille en af hans Tragedier, nemlig Dronning Margrethe, men jeg tillader mig at tro, at det er en Forestilling, der gives til Indtægt blandt Andet for dette Lovforslag, og at man ikke ellers saa let var kommet ind paa det. Men, naar man altsaa bortser derfra, saa er der i den sidste halve Snes Aar kun opført to Stykker af Dehleschlager, nemlig en Enakts- og en Femakts-Tragedie, det er Alt, hvad man har kunnet spille af Dehleschlager i al den Tid. Det synes altsaa, som om det tgl. Theater ikke meget stærkt opretholder sin Ret til at spille Dehleschlager undtagen rent formelt, det bruger den i alt Fald ikke til nogen-somhelst Brug. Det synes mig dog urimeligt, at det danske Fjoll altsaa skal være henvist til — thi i Provindserne spiller man jo ikke meget Dehleschlager — at se hans Stykker paa den Snes Aftener, paa hvilke det tgl. Theater i disse sidste ti Aar har spillet denne Forfatter, ellers faar det dem ikke at se. Men hvis man saa vilde spørge mig, om jeg da tror, at Privattheatrene ere i Stand til og ville spille Dehleschlager, saa skal jeg tilstaa, at jeg har den Tro, at det meget godt kunde lade sig gjøre. Hvis man vil sammenligne Dehleschlager med den franske Digter, han vel staar nærmest, nemlig Victor Hugo, saa er Forholdet det, at Théâtre français spiller Victor Hugo, men samtidig spilles han rundt om i Provindserne paa et hvilket-somhelst Theater, der har Lyft til det. Man kan se hans Stykker blive opførte paa Forstadstheatrene om end ikke i den bedste Opførelse eller rigeste Udstyrelse, og dog kommer der Fjoll, der se den store Digter blive spillet saa godt, som man nu her kan spille ham. Jeg ser ikke, at det skulde være nogen Umulighed, at noget Rignende kunde ske her i Kjøbenhavn. Jeg har den Tro, at den danske Nation har saa megen god Smag og sund Sands, at man i Virkeligheden kunde spille danske Mesterværker her, men mærkeligt nok ser man, at Regjeringen har en stor Lyft til at protegere Sangerindekneiper og Variété. Thi naar man giver en Bevilling til „National“, sørger man saa godt, man kan, for at det er det rene Gjøgl, der spilles der; Ministeren er saa bange for, at det skal være noget Godt. Jeg tilstaa, jeg forstaa ikke Grunden. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor man i og for sig protegerer, at der spilles ganske idiotiske Farcer paa et saadant Theater. Mon det ikke var sundere for Befolkningen at se gode Stykker i Stedet for at høre paa flove Biser? Desuden foretrækker man, at der spilles Parodier paa de gode Stykker paa et saadant Theater, i Stedet for at de gode Skuespil selv opføres. Det er Noget,